

Zubři se v Česku zvedají ze dna. Jejich populace se zvětšila na 164 zvířat

14.3.2025 - | Česka-krajina

Počty zubrů v České republice se v loňském roce zvýšily o 3 procenta a tuzemská populace dosáhla 164 jedinců. To je nejvíce v moderní historii. Vyplynulo to ze sčítání za rok 2024 pro Mezinárodní plemennou knihu, kterou v tuzemsku zajišťuje ochránářská společnost Česká krajina spolu s Biologickým centrem Akademie věd České republiky.

„Od roku 2010, kdy klesla na své novodobé minimum 36 jedinců, tuzemská populace zubra evropského již čtrnáct let setrvale rostla na dnešních 164 zvířat,“ upozornil Miloslav Jirků z Biologického centra Akademie věd České republiky. V roce 2024 se v Česku narodilo celkem 21 zubřat, což je méně než v letech 2022 a 2023, kdy jich bylo 28, resp. 25.

„Největším chovem zubrů v České republice zůstala i v roce 2024 milovická rezervace velkých kopytníků se 44 zvířaty, druhým největším chovem je obora Židlov se 43 zvířaty,“ doplnil Dalibor Dostál, ředitel ochránářské společnosti Česká krajina, která v roce 2015 ve spolupráci s vědci založila milovickou rezervaci.

S úspěšnými chovy zubrů v Česku souvisí také dlouhověkost chovaných zvířat. „Chomutovská samice Cvanca se 1. červne 2025 dožije 20. narozenin, což je u zubrů úctyhodný věk, kterého se většina jedinců nedožije. Druhý nejstarší zubr je samice v Zoo Plzeň, která se letos dožije 19 let. Na třetím místě se umístila samice z Milovic, která letos oslaví osmnácté narozeniny,“ doplnil Miloslav Jirků. Maximální věk udávaný u zubrů je u býků 23 a u samic 28 let. Ve volné přírodě je maximální doložený věk 24 let u samice z Bělověže.

České chovy zubrů se v loňském roce ve zvýšené míře rovněž zapojily do mezinárodní výměny zvířat a zakládání nových populací v zahraničí. „Hned šest zubrů bylo loni vyvezeno do jiných zemí. Z toho po dvou zubrech nížinné kavkazské linie z Prahy a Plzně do Ázerbájdžánu, kde se stali součástí reintrodukčního programu, a po aklimatizaci na nové prostředí se stanou spoluzakladateli vznikající nové volně žijící populace. Další dva zubři nížinné linie pak odešli ze Zoo Tábor do srbského národního parku Fruška Gora,“ vypočítal Miloslav Jirků. Do zahraničí by letos mělo odjet také několik zubrů z milovické rezervace. „Zubři z Milovic se budou podílet na obnově populace zubrů na Ukrajině, kterou zdecimovala válka. O vývozu zvířat jednáme také se Španělskem a Dánskem. Vývozy ovšem komplikuje současná nákazová situace v České republice u domácího skotu, kdy restriktivní opatření bohužel dopadají i na zubry,“ navázal Dalibor Dostál.

Zapojení České republiky do mezinárodních programů je podle odborníků velmi důležité. „Pozvolný nárůst počtů zvířat, která se zapojují do reintrodukčních programů a zajišťují nezbytný tok genů mezi zeměmi, ukazuje důležitý trend. Česko se po desítkách let, kdy stálo téměř nečinně opodál, stává stále aktivnější součástí mezinárodního úsilí o záchranu zubra a jeho návrat do přírody,“ uzavírá Miloslav Jirků. Loňský vývoz šestice zubrů do zahraničí je podle něj zřejmě nejvyšší historické číslo, zatím rekordní byl vývoz pěti zubrů v roce 2021, kteří odcestovali do Ázerbájdžánu, Francie a na Slovensko.

Na milovickou rezervaci velkých kopytníků může veřejnost přispět prostřednictvím portálu pomahamekrajine.cz.

Ochránářská společnost Česká krajina na projektech spojených s ochranou přírody spolupracuje s

experty z Biologického centra Akademie věd České republiky, Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, Univerzity Karlovy v Praze, Ústavu biologie obratlovců Akademie věd České republiky, Botanické zahrady hlavního města Prahy, Zoo Liberec, České zemědělské univerzity v Praze, Mendelovy univerzity v Brně, Masarykovy univerzity v Brně a dalších odborných institucí.

Projekty návratu a ochrany velkých kopytníků podporuje Akademie věd ČR v rámci programu Strategie AV 21, Záchrana a obnova krajiny, dále společnosti Nadace Kooperativa, Nadace Qminers, Nadace Benetheo, E.ON, JRD, Nadace O, Accace, Nadace Tipsport, ČEPS, Carborundum Electrite, Amanita Design, Linde, Semix, ProfiG2, Bird & Bird, Hornbach, Printwell, Delta Light Czech, LaNiche, Projan Service, Bříza & Trubač, advokátní kancelář, Vertue, Beire, Pro živou zahradu, JK Jitka Kudláčková, Nadace ČEZ, Megabooks CZ, Net4Gas, Pivovar Zubr, Cestovní kancelář Periscope Skandinávie, Abrasiv, Hotelová škola Poděbrady, Operační program Životní prostředí, Státní fond životního prostředí, Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky, Středočeský kraj, Jihomoravský kraj, Město Milovice, Město Benátky nad Jizerou, American International school ve Vídni, milovická Mateřská škola Kostička, sdružení Přátelé a rodáci Milovic i veřejnost.

<https://www.ceska-krajina.cz/4594/zubri-se-v-cesku-zvedaji-ze-dna-jejich-populace-se-zvetsila-na-164-zvirat>